

Kriisin jälkeen kohti elinvoimaista Suomea

Suomi on keskellä perustavanlaatuisia muutoksia. Nämä muutokset vaikuttavat siihen, miten miellämme talouden kasvun, hyvinvoinnin, ihmisten tavan elää ja tehdä työtä. Muutoksen vaikutukset ovat niin suuria, että voidaan puhua kulttuurinmurroksesta. Sitran uudet julkaisut *Kriisin jälkeen* -kirja ja *Elinvoimainen Suomi* -raportti valottavat näitä muutoksia ja tarjoavat suuntamerkkejä tulevaan.

- Läpi vuosikymmenten Suomen vaurastumisen on taannut vienti- ja teollisuusvetoinen talous. Nyt globalisaatio on muuttanut teollisen tuotannon maantiedettä ja olemme siirtymässä tuotantolähtöisestä toiminnasta kohti ihmis- ja ratkaisukeskeistä palvelutaloutta. Tämä siirtyminen edellyttää meiltä aivan uutta ajattelua ja toimintaa sanoo **Sari Baldauf**, Sitran toteuttaman Suomen elinvoiman lähteet -kehitysohjelman puheenjohtaja.

Teollisuuden ja yhteiskunnan instituutioiden on nyt menestyäkseen yhä enemmän perustettava toimintansa käyttäjien tarpeista lähteviin uusiin palveluratkaisuihin ja tuotteisiin. Muutos ulottuu myös siihen, miten miellämme talouden kasvun, työn luonteen, ihmisten tavan olla ja toimia osana työyhteisöjä tai yhteiskuntaa.

- Yksi ala ei vie meitä enää ylös, eikä uutta Nokias tule. Emme yksinkertaisesti palaa entisenlaiseen lintukotoon. Nyt on etsittävä uusia kestävän kasvun aloja. Samalla on kehitettävä hyvinvointimalliamme niin, että sen hyvät puolet säilyvät ja huonot passivoivat puolet vähentyvät, sanoo huippuekonomistien näkemyksistä koostuvan *Kriisin jälkeen* -kirjan toimittaja **Pekka Ylä-Anttila** Etlasta.

Uudet kasvun alat perustuvatkin kestävään uudistumiseen. Maailman mittakaavassa ilmastotalous, globaalit verkostot ja avoimet innovaatiot tulevat synnyttämään uutta kasvua ja liiketoimintaa. Esimerkkinä voidaan käyttää veden puhdistusta, jonka ympärille on syntymässä nopeasti kasvavaa tutkimus- ja kehitystoimintaa. Tällainen kasvu ja toimintatapa on Suomen mahdollisuus.

Paikallisella tasolla hierarkkisten instituutioiden ja toimintatapojen sijaan esimerkiksi yhteiskunnalliset yritykset, ruohonjuuritason innovaatiopesäkkeet, pienet hyvinvointipalveluyritykset ja vertaistuotanto ovat sellaisia tekemisen muotoja, joiden avulla tulevaisuutta voidaan rakentaa.

- Tarve muutokselle oli olemassa jo ennen finanssikriisiä. Kriisin myötä paine muutokseen on kuitenkin lisääntynyt. Kriisi osoitti jälleen kerran, kuinka vaikeasti ennustettavaksi maailma on muuttunut. Talouspolitiikassa on varauduttava monenlaisiin tulevaisuuksiin, Pekka Ylä-Anttila toteaa.

Ihmiset muutoksen tekijöinä

Suomen elinvoiman lähteet -kehitysohjelmassa on 200 suomalaisen päättäjän ja vaikuttajan voimin etsitty niitä polkuja, joiden myötä Suomi voi olla ajan ennustamattomuudesta ja uhkakuvista huolimatta hyvä paikka elää ja tehdä työtä myös tulevaisuudessa. Keskeiseksi ratkaisuksi nähtiin rohkeus tarttua muutokseen.

- Elinvoimaisessa ihmis- ja ratkaisukeskeisessä palvelutaloudessa työn tekeminen ja johtaminen on toisenlaista. Johtajien on osattava johtaa luovia vuorovaikutteisia verkostoja ja tehtävä niistä houkuttelevia. Työn tekeminen taas perustuu yhä enemmän tietotyöhön, työ on voimakkaammin tehtävään kuin asemaan perustuvaa ja usein muuttuvaa. Tarvitaan omakohtaista osaamisen kehittämistä, sisäistä yrittäjähengettä ja vastuunottoa, Sari Baldauf avaa muutoksen sisältöä.

- Toimintaympäristömme muutokset edellyttävät meiltä ihmisinä enemmän oma-aloitteisuutta, valppautta, kykyä ja halua toimia niin paikallisissa yhteisöissä kuin globaaleissa verkostoissa. Yhä useamman on uskallettava yrittää ja kasvattaa yritystään kohti kansainvälisiä markkinoita. On avauduttava rohkeammin monikulttuurisuudelle ja ymmärrettävä että emme voi käpertyä pohjoiseen nurkkaamme, Sari Baldauf luettelee kulttuurimme ja ajattelumme kipupisteitä ja muutostarpeita.

Sitran yliasiamies **Mikko Kosonen** on erittäin tyytyväinen keskustelunavauksiin, joita *Elinvoimainen Suomi* -raportti sekä *Kriisin jälkeen* -kirja tarjoavat.

- Sitra ottaa näin osaa meneillään olevaan keskusteluun Suomen tulevaisuudesta. Kriisin jälkeen -kirja tarjoaa huippuekonomistien vahvoja näkemyksiä finanssikriisin synnystä, sen vaikutuksista ja siitä mihin suuntaan nyt on katsottava. Suomen elinvoiman lähteet -kehitysohjelma puolestaan on mahdollistanut poikkeuksellisen laajan osallistujajoukon työskentelyn elinvoimaisten tulevaisuudenpolkujen hahmottamiseksi.

Lisätietoja

www.sitra.fi
www.elinvoimanlahteet.fi

Yliasiamies Mikko Kosonen, puh. (09) 6189 9289, etunimi.sukunimi@sitra.fi
 Tutkimusjohtaja Pekka Ylä-Anttila, puh. 050 525 3697, etunimi.sukunimi@etla.fi
 Sitran viestintä Elina Kiiski, puh. 044 540 3367, etunimi.sukunimi@sitra.fi

Aineistot voi ladata verkkosivuiltamme:

Elinvoimainen Suomi -raportti

<http://www.sitra.fi/julkaisut/muut/Elinvoimainen%20Suomi.pdf?download=Lataa+pdf>

Raportin voi tilata: julkaisut@sitra.fi, puh. (09) 6189 9289.

Kriisin jälkeen -kirjan esittely

<http://www.sitra.fi/NR/rdonlyres/FFCE552B-506B-4A03-B07C-E0D564776C12/4497/Kriisinjälkeenesittely.pdf>

Kriisin jälkeen -kirjaa voi ostaa hyvin varustetuista kirjakaupoista hintaan 42,00 euroa. Sitä voi myös tilata Taloustiedosta tilaukset@taloustieto.fi, puh (09) 609 90212.

Mediatilaisuuden esitykset ja lisämateriaali

http://www.sitra.fi/fi/Ajankohtaista/Tiedote_SEL_20100429.htm

Julkaisujen tiedot

Elinvoimainen Suomi -raportti

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

ISBN 978-951-563-712-3 (nid.)

ISBN 978-951-563-713-0

<http://www.sitra.fi/julkaisut/muut/Elinvoimainen%20Suomi.pdf?download=Lataa+pdf>

Helsinki, 2010

Kriisin jälkeen

Sitra 288

ISSN 0785-8388

ISBN 978-951-628-500-2

Yliopistopaino, Helsinki 2010

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

Suomen kilpailukyky ja suomalaisten hyvinvointi edellyttävät laaja-alaisia ja syvällisiä muutoksia. Sitra ennakoi tulevaa ja edistää muutoksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Suomen kannalta keskeisiin haasteisiin Sitra tarttuu ohjelmien ja strategiaprosessien avulla. Sitra on itsenäinen julkisoikeudellinen rahasto, jonka tehtävä on rakentaa huomisen menestyvää Suomea.

Osoitelähde: Sitran tiedotejakelun tilanneet ja Sitran mediarekisterit. Mahdolliset muutokset voi ilmoittaa sitra@sitra.fi.